

När fysik blir lärområde i förskolan

Syftet med doktorsavhandlingen är att utveckla kunskap om vad som sker när fenomen som friktion, flyta och sjunka samt ljud blir innehåll i förskolan och vad sådana aktiviteter karakteriseras av. Med utgångspunkt i ett kulturhistoriskt teoretiskt ramverk lyfts samspel och samvaro i olika sammanhang fram som centrala aspekter för lärande och utveckling. Mot bakgrund av ett perspektiv på barns möjligheter till lärande av fysik som begynnande naturvetenskap (emergent science) framträder barn som kompetenta och deltagande i relation till både innehåll, lärande och lek.

I avhandlingens fyra studier karakteriseras barns möten med fysikaliska fenomen på olika sätt; i den första studien visas att barns upplevelser och utforskande av friktion hanteras av förskollärarna utifrån ett perspektiv där sociala omsorgsbaserade värden får företräde och inte som en möjlighet att lära om fysik. I de följande tre studierna utforskar barn fenomen som flyta och sjunka samt ljud. Aktiviteterna genomförs som delar av tematiskt arbete och kännetecknas av att barn får stöd av förskollärare att gå utöver ett initialt upptäckande och kommunicerade.

Avhandlingens resultat visar att när fysik blir lärområde i förskolan framträder en didaktik på förskolans villkor där förskollärare tar ansvar för innehållet utan att begränsa barns möjligheter till delaktighet och inflytande. Det innebär att barn och förskollärare tillsammans genomför aktiviteter på olika sätt där barn provar sig fram i en understödjande, tillåtande och utmanande miljö.

Jonna Larsson arbetar vid Institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande vid Göteborgs universitet. Hon har en bakgrund som förskollärare och har en *fil.lic.* i Barn och ungdomsvetenskap. Jonnas forskningsintresse riktas mot didaktik och barns möjligheter till lärande inom institutionella kontexter som förskola och skola med ett specifikt fokus mot naturvetenskap.

ISBN 978-91-7346-885-5 (tryckt)
ISBN 978-91-7346-886-2 (pdf)
ISSN 0436-1121

Jonna Larsson

NÄR FYSIK BLIR LÄROMRÅDE I FÖRSKOLAN

När fysik blir lärområde i förskolan

Jonna Larsson

GÖTEBORGS UNIVERSITET
ACTA UNIVERSITATIS GOTHOBURGENSIS